Archetype

Το ημιτελές ως κατάσταση του γίγνεσθαι

Πάρης Φακίνος - 16/10/2025

Μία μελέτη επανάχρησης του πρώην εργοστασίου «Ήβη» και αλλαγή χρήσης του σε επαγγελματικό λύκειο γεωπονίας

Φοιτητής: Πάρης Φακίνος
Επιβλέπουσα: Κατερίνα ΜΙχαλοπούλου
Σχέδια Αποτύπωσης: Παναγιώτης Γκιόκας, Πολύζος Βασίλειος
Ημερομηνία Παρουσίασης: Φεβρουάριος
2025
Ίδρυμα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής | Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Η επανάχρηση αφορά το πρώην εργοστάσιο «'Ηβη», ένα αποτύπωμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα στην οδό Πειραιώς, το οποίο στέκει ημιτελές, εγκαταλελειμμένο και φθαρμένο από τον χρόνο. Ένα επαγγελματικό λύκειο γεωργίας, το οποίο λειτουργεί ως ένα ζωντανό κύτταρο στον αστικό ιστό. Ένας ζωντανός οργανισμός που καλλιεργεί σχέσεις, αναβιώνει το παρελθόν και προσφέρει ένα νέο νόημα στη δημόσια εκπαίδευση. Σύμφωνα με τη Zhiming Zhang, η γεωργία είναι ένας τρόπος ζωής που πρέπει να βιώσουν όλοι, είναι η τέχνη της συνεργασίας μεταξύ ανθρώπου και φύσης. Ο χώρος εκπαίδευσης έχει σχεδιαστεί για 150 μαθητές (1ης, 2ης και 3ης τάξης), εκπαιδευτικούς και γεωπονικό προσωπικό, καθώς και για συγκεκριμένα είδη χλωρίδας και πανίδας.

Η οδός Πειραιώς αποτελεί σημαντικό οδικό άξονα της Αθήνας από το παρελθόν, καθώς είναι εγγεγραμμένη στα παλαιά τείχη της Αθήνας. Με τη Βιομηχανική Επανάσταση του 18ου αιώνα, η περιοχή αναπτύχθηκε βιομηχανικά και η οδός Πειραιώς μετατράπηκε σε σημαντικό βιομηχανικό άξονα. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η περιοχή γνώρισε παρακμή, καθώς οι μηχανές των εργοστασίων έπαψαν να ηχούν. Σήμερα, η οδός Πειραιώς μετατρέπεται σε πολιτιστικό άξονα, διατηρώντας την ιστορική της ταυτότητα και αναδεικνύοντας την κουλτούρα της σύγχρονης Αθήνας.

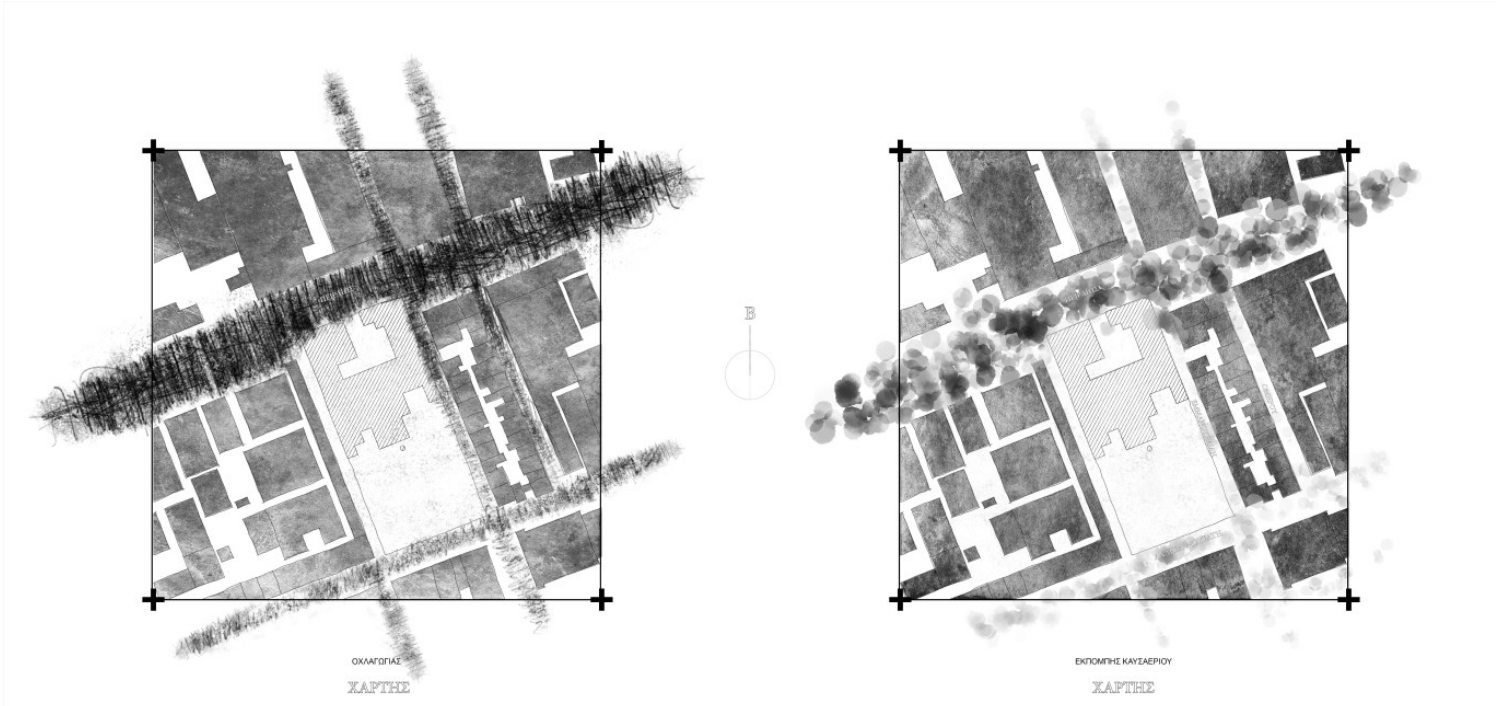

Το κτίριο «Ήβη», που κατασκευάστηκε το 1884, αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα, με αυστηρά συμμετρική διάταξη σε σχήμα «Π». Κατασκευάστηκε σε 4 φάσεις -αποτελείται από 8 ογκώδη τμήματα και έχει κλιμακωτή όψη. Είναι κατασκευασμένο από λίθους, με δίρριχτη κεραμοσκεπή και καμινάδα από πλίνθους ύψους 32 μέτρων.

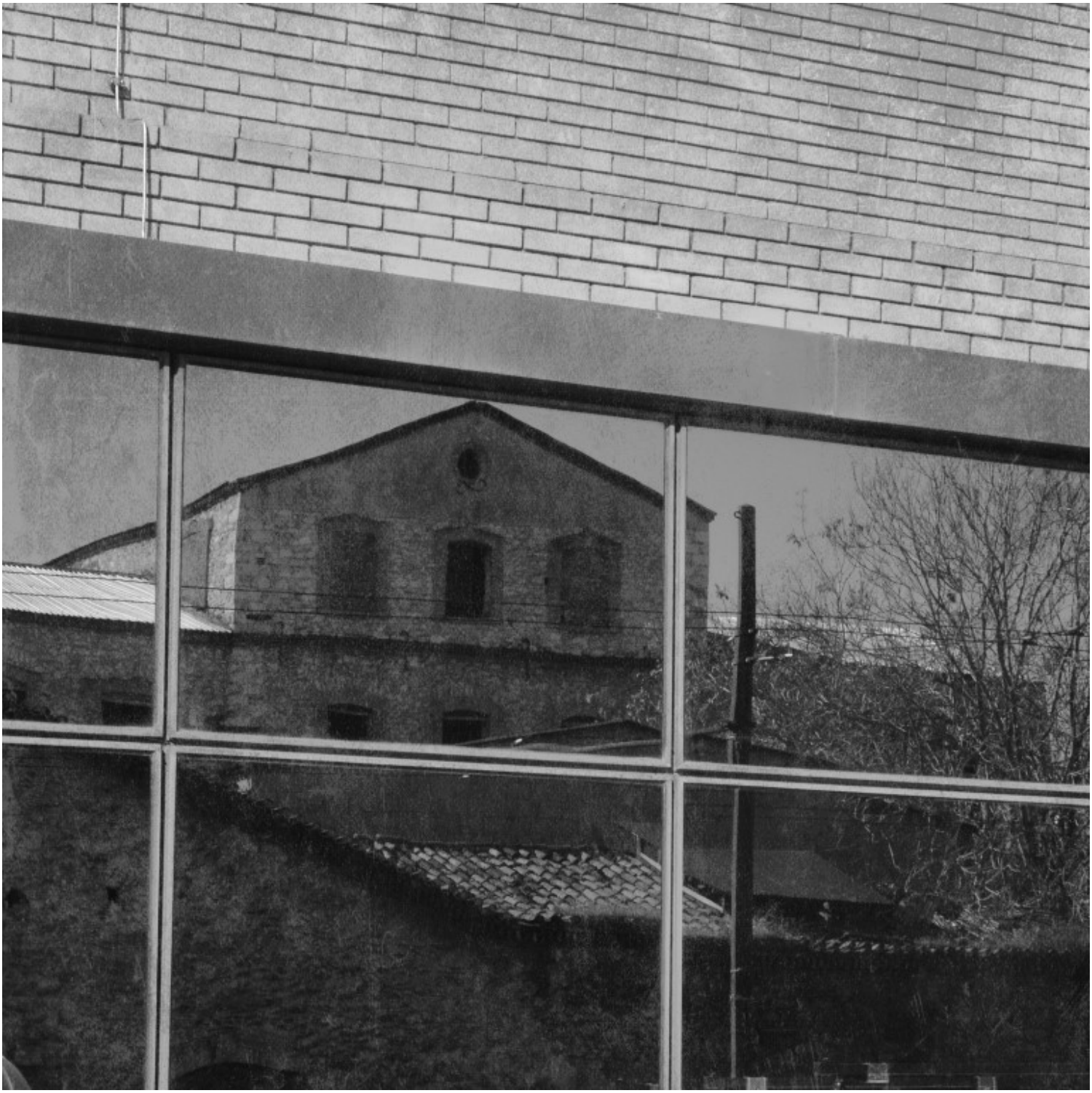

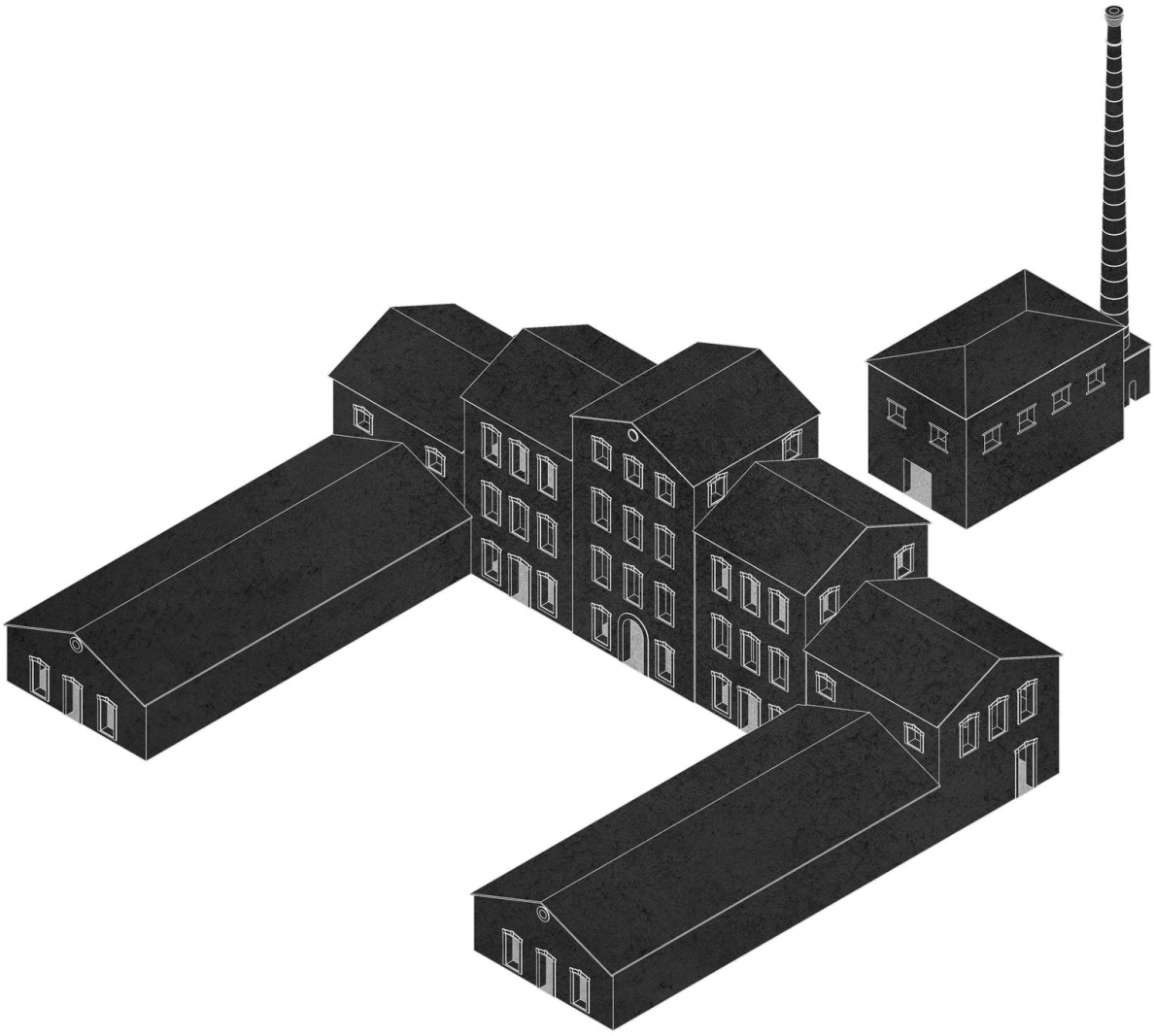

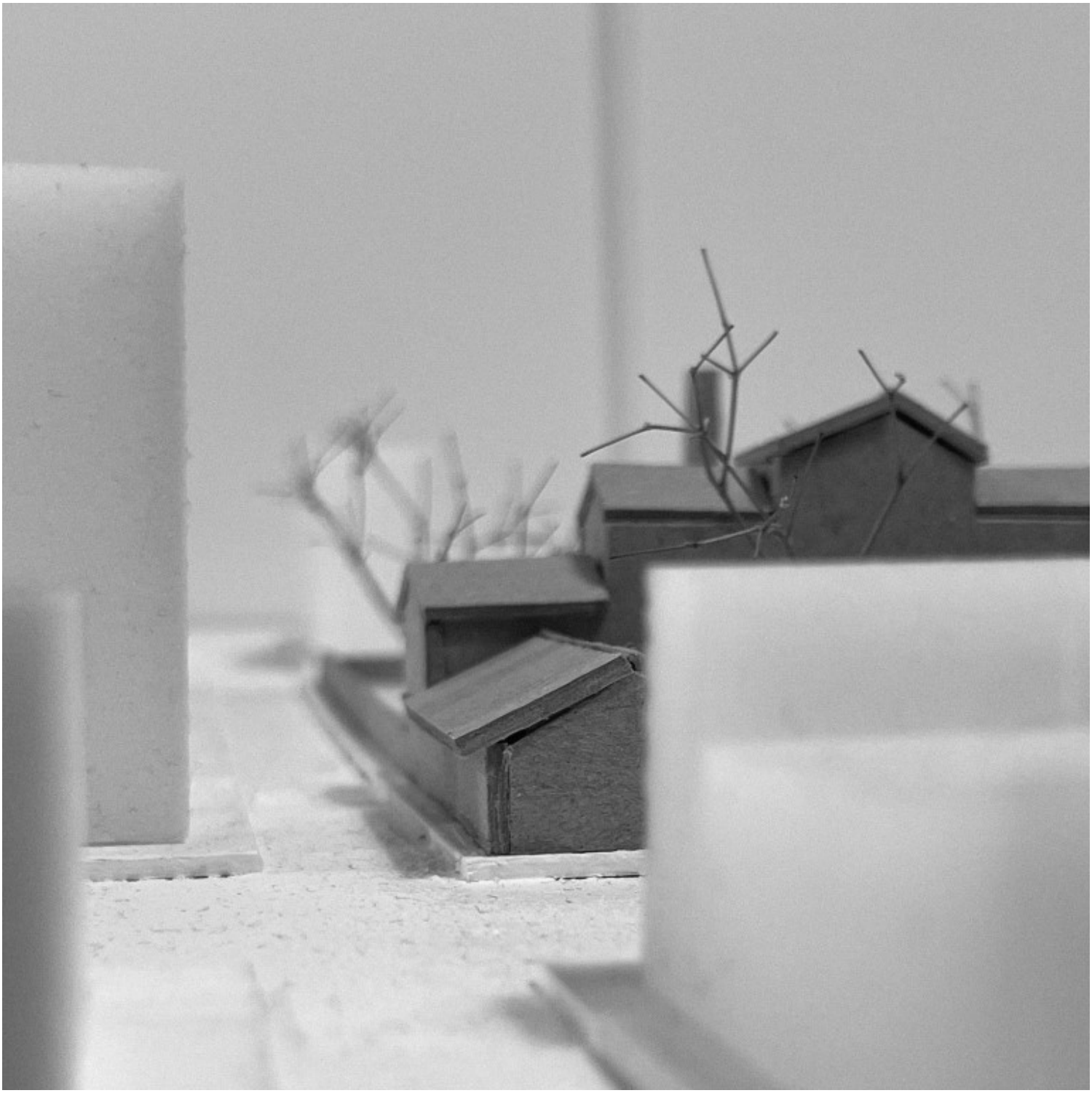

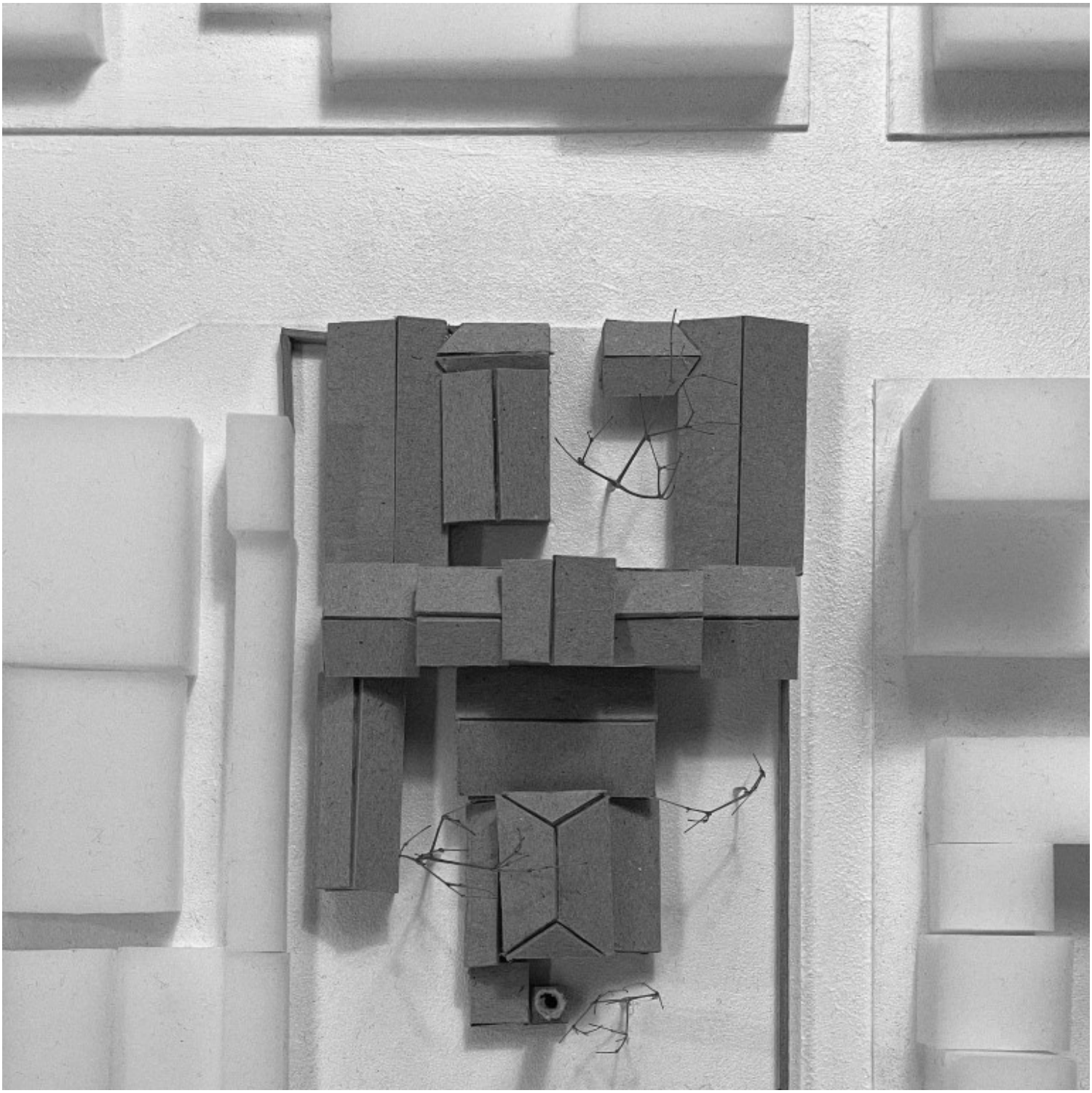

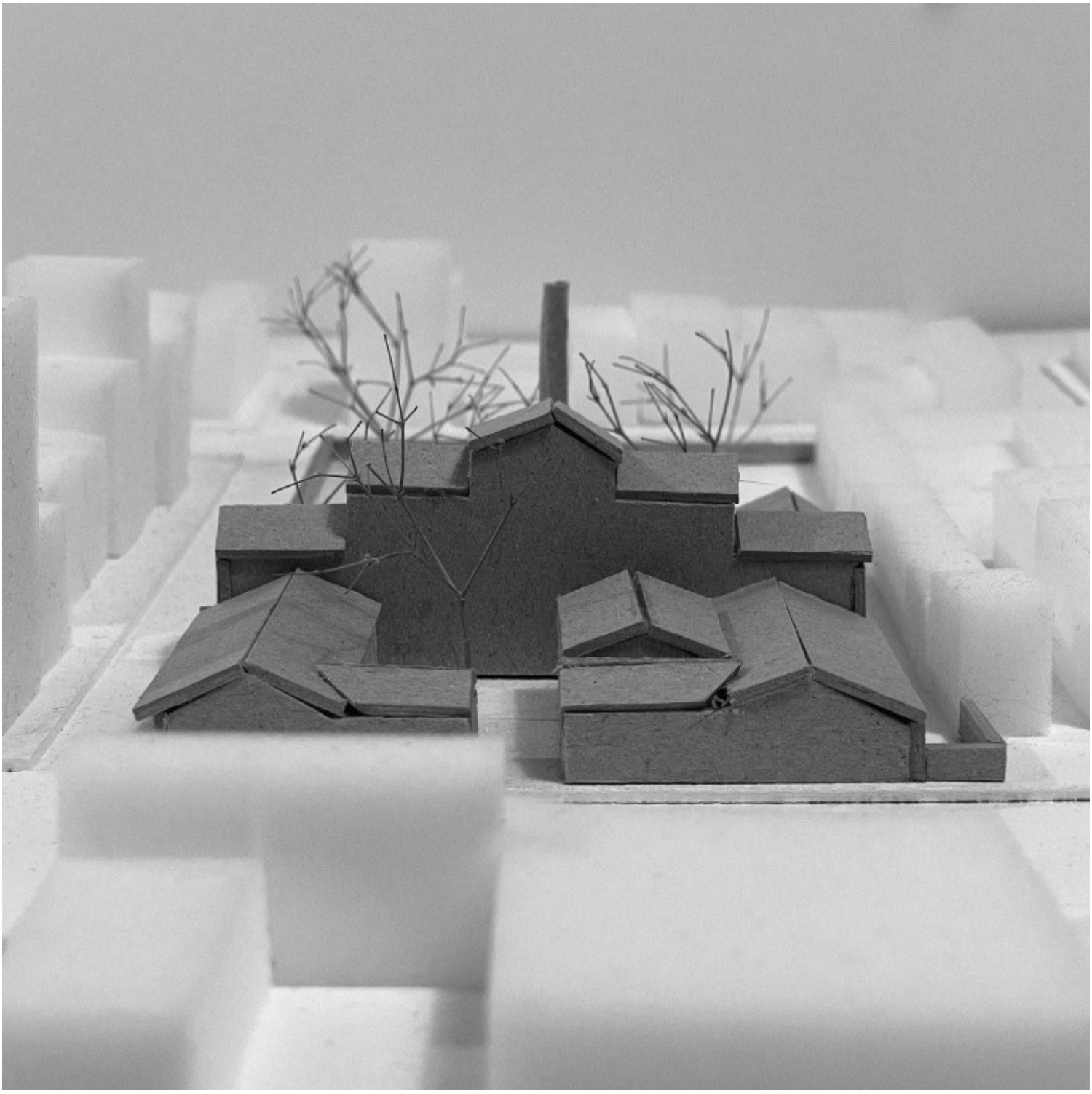

Το κτίριο δημιουργεί μια ανάμνηση, μια νοσταλγία. Περιλαμβάνει τα στρώματα του παρελθόντος, με την υλικότητά του εμφανή. Εγκαταλελειμμένο, ημιτελές, μια ακατέργαστη δομή, φθαρμένη από τα ίχνη του χρόνου.

Ο σχεδιασμός είναι ένα έργο εν εξελίξει, ημιτελές, μια εμφανής κατασκευή, υπό κατασκευή, ένα εργοτάξιο, μια σκαλωσιά, ένα παράσιτο που κατοικεί στο κτίριο.

Οι χρήστες το ολοκληρώνουν, το μεταβάλλουν με διαφορετικούς τρόπους, με την έκφραση, με την ελευθερία. Είναι μια διαδικασία, κάτι το εφήμερο, με διάρκεια ακαθόριστη.

ΚΑΘΩΣ ΈΝΑ ΚΤΙΡΙΟ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΙΣ-ΧΡΗΣΕΙΣ

ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΕΧΕΙ ΜΙΑ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΕΜΑΣ

«ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΜΕ ΜΕΣΑ ΣΕ ΕΡΕΙΠΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΙΠΙΑ ΑΝΤΙΚΡΙΖΟΥΜΕ. ΣΤΕΚΟΥΝ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΩΣ ΚΤΙΣΜΕΝΗ ΈΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΖΩΗΣ, ΑΔΙΑΨΕΥΣΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΥ ΤΑ ΒΙΩΣΑΝ! - ΠΆΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΕΧΟΥΝ ΜΝΗΜΗ»

ΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΘΩΣ Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΊΝΑΙ ΑΠΡΟΣΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟ

ΣΚΕΦΤΟΜΑΣΤΕ ΣΥΝΕΧΩΣ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

«ΜΟΝΟ ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΙΣ ΤΟΛΜΗΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥΣ»

MIES VAN DE ROHE

\+ _ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΔΙΑΡΚΕΙ

\+ _ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

\+ _ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΕΙΟ

RICHARD POWELL

«Ο ΧΩΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΩΧΕΙΟ ΖΩΗΣ»

ΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΑΛΛΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟ

ΕΙΝΑΙ ΣΑΝ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ, ΓΙΑ ΛΙΓΟ

ΌΛΑ ΕΙΝΑΙ ΑΤΕΛΗ, ΠΟΤΕ ΚΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ?

ΠΟΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - Η ΧΡΗΣΗ- Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑ ? ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΙ ? ΠΟΙΑ ΘΑ ΕΊΝΑΙ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ? ΘΑ ΜΕΤΑΒΛΗΘΕΙ ? ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΣΤΑΣΙΜΟ ? ΌΛΑ ΕΊΝΑΙ ΑΠΡΟΣΜΕΝΑ - ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ - ΕΦΗΜΕΡΑ

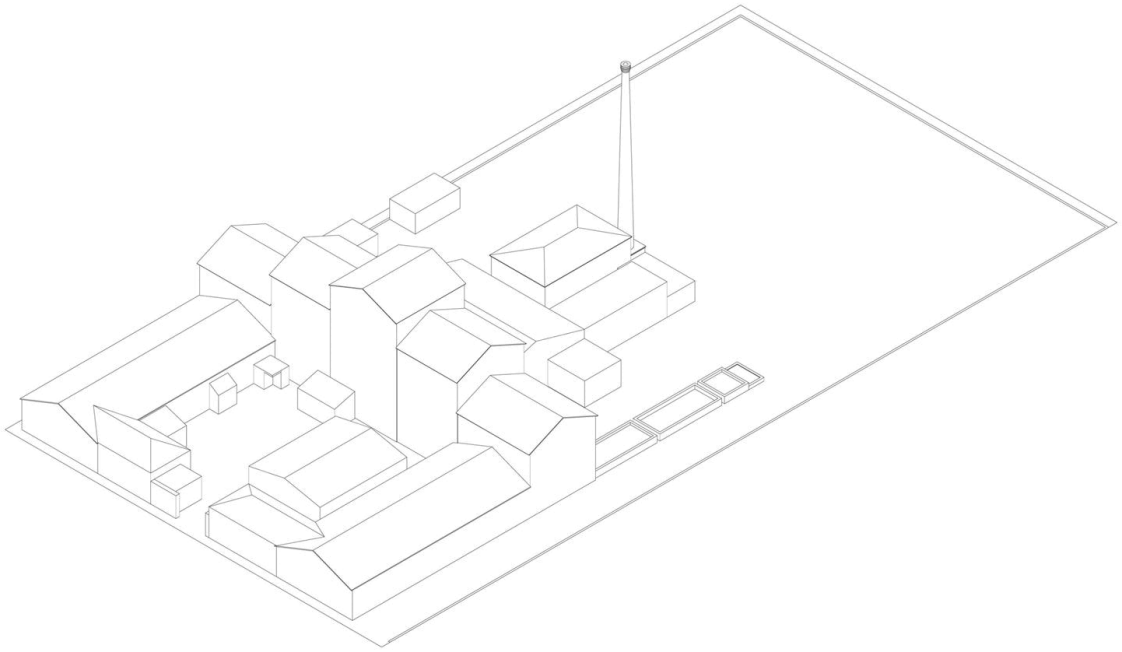

Τίποτα δεν διαρκεί, καθώς ένα κτίριο λαμβάνει πολλαπλές ολοκληρώσεις-χρήσεις.

Τίποτα δεν τελειώνει, καθώς η ζωή και το μέλλον του κτιρίου είναι απρόσμενο και απρόβλεπτο.

Τίποτα δεν είναι τέλειο, όλα είναι ατελή, πότε είναι κάτι πραγματικά ολοκληρωμένο; Πότε ολοκληρώνεται ο σχεδιασμός, η χρήση, η λειτουργία; Και ποιος το ολοκληρώνει; Ποια θα είναι η διάρκειά του; Θα μεταβληθεί; Θα παραμείνει στάσιμο; Τα πάντα είναι απρόσμενα, απρόβλεπτα, εφήμερα.

HOPE

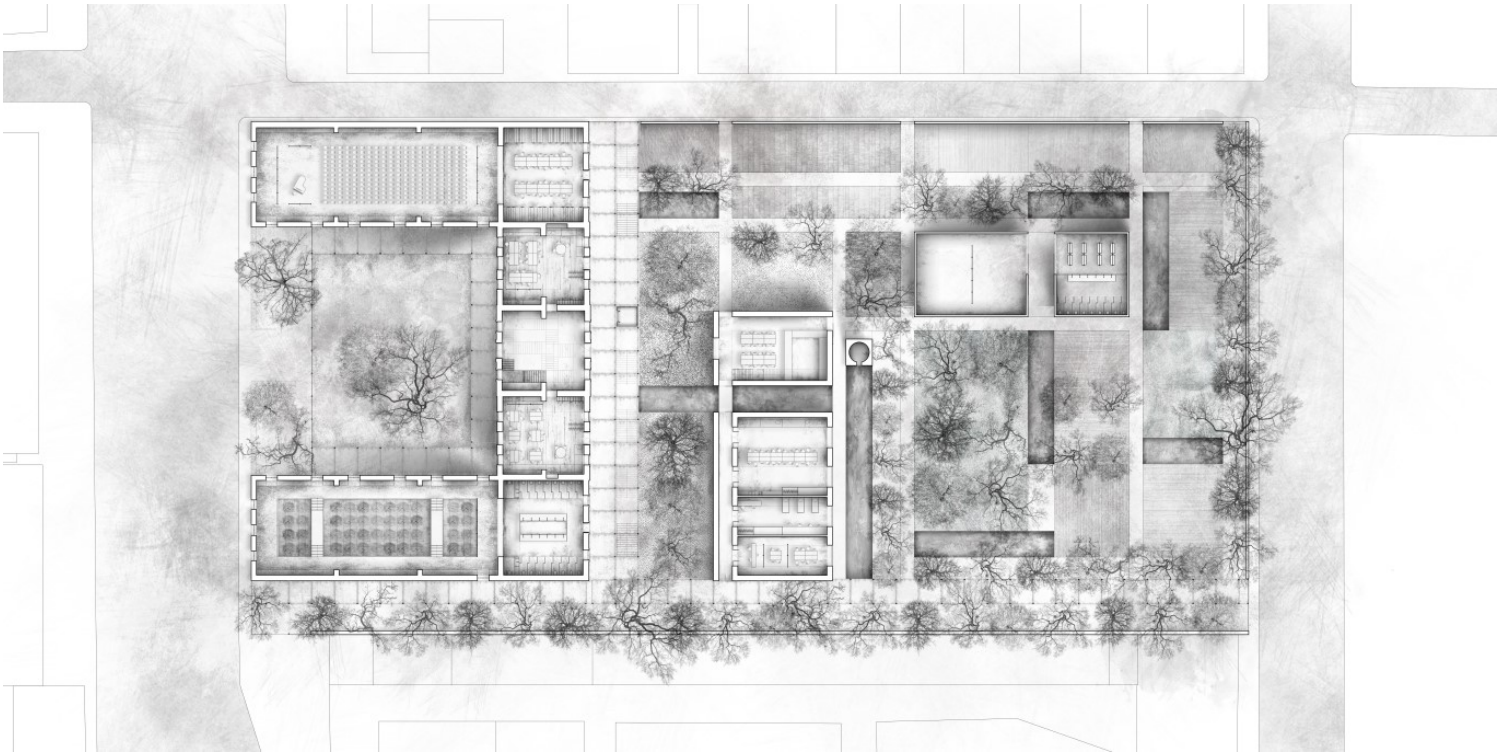

HBH

_όλα, λοιπόν, ξεκινούν εδώ, μια δευτέρα, μια τετάρτη

_καθημερινές στο σχολειό, άγνωστοι άνθρωποι

_σε πρωινά προσευχών στο προαύλιο, στην αναμονή

_8:15 εκεί, κάθε μέρα, κάθε πρωί

_σήμερα ένα σχολειό, ένας χώρος εκπαίδευσης, ένα μεγάλο σπίτι

_μια τάξη πολυχρηστική, πολυλειτουργική

_μια εκπαίδευση πολυεπίπεδη, πειραματική

_ασκήσεις φυσικής, βιολογίας, χημείας, χάος

_στη σοφίτα, στιγμές χαλάρωσης, ηρεμίας

_ελευθερία, αν και με κάποια όρια, καθηγητές

_βιβλιοθήκη, μηχανή γνώσης,

_εξερεύνησης, διαβάσματος, ησυχαστήριο

_σήμερα μια πρόβα, κονσέρτο, χορός

_αύριο μια παράσταση, μια έκφραση,

_άλλη μέρα, μια αγορά, άλλη μια ολοκλήρωση, στον ίδιο χώρο

_ήχοι ανθρώπων, κόσμος, αγορά

_κρυψώνα, ερωτικά ραντεβού,

_ίσως και χώρος ηρεμίας, τουαλέτες

_στο θερμοκήπιο, ίχνη από το παρελθόν, συνθέτουν τη σκέπη

_φύση, άνθρωπος, συνεργασία

_ήλιος, ζεστή, υγρασία

_γυμναστική, άθληση, προαύλιο

_χώρος μεταβατικός, ενωτικός

_το υδάτινο στοιχειό διασχίζει τον κήπο, δροσισμός, πότισμα

_και μια νέα προσθήκη κάνει την εμφάνισή της

_γραφείο καθηγητών, ιατρείο, σύμβουλος ψυχικής υγείας

_περά όμως από αυτά, περά από τους προβληματισμούς, τις φωνές, τις ασκήσεις

_η παράγωγη, άνθρωπος, φύση, τρόπος ζωής

_εκεί που άλλα είδη κατοικούν

_εκεί που άλλα είδη βρίσκουν τη ζωή

_στη φύση, στο έδαφος, στην επαφή

_μια διαδικασία, απρόσμενη, απρόβλεπτη

_όλα, λοιπόν, εδώ τελειώνουν, μια δευτέρα, μια τετάρτη και πάλι από την αρχή

Project title: [un]finished: A state of coming into being. Adaptive reuse of the former “Hebe” factory into a vocational high school. **Student:** Paris Fakinos
Type: Thesis Project
Supervisor: Katerina Michalopoulou
Existing building plans: Panagiotis Gkiokas, Polyzos Vasileios
Presentation Date: February 2025
Institution: University of West Attica | Department of Interior Architecture

The adaptive reuse concerns the former “Hebe” factory, a 19th century industrial architecture imprint on Piraeus Street, which stands unfinished, abandoned and worn by time. A vocational high school of agriculture, which functions as a living cell in the urban fabric. A living organism that fosters relationships, revives the past and offers a new meaning to public education. According to Zhiming Zhang, agriculture is a way of life to

be experienced by all, the art of cooperation between humans and nature. The school is designed for 150 students (1st, 2nd and 3rd grade), teachers and agricultural staff, as well as specific species of flora and fauna.

Piraeus Street has been a major axis of Athens since the past, as it is inscribed on the old walls of Athens. With the Industrial Revolution in the 18th century, the area developed industrially, and Piraeus Street became a major industrial axis. After the Second World War, the area experienced a decline as the engines of the factories ceased to sound. Today, Piraeus Street is being transformed into a cultural axis, preserving its historical identity and highlighting the culture of modern Athens.

The "Hebe" building, built in 1884, is a typical example of 19th century industrial architecture, with a strict symmetrical arrangement in the form of a “Π”. It was constructed in 4 phases; it consists of 8 massive sections and has a stepped elevation. It is made of stone, with a gable roof and a 32-metre-high brick chimney.

The building creates a memory, a nostalgia. It encompasses the layers of the past, with its materiality visible. Abandoned, unfinished, a crude structure, worn by the traces of time.

The design is a work in progress, unfinished, an apparent construction, under construction, a site, a scaffolding, a parasite inhabiting the building.

The users complete it, transform it in different ways, with expression, with freedom. It is a process, something ephemeral, with an indefinite duration.

Nothing lasts, as a building receives multiple completions-uses.

Nothing ends, as the life and future of the building is unexpected and unpredictable.

Nothing is perfect, everything is incomplete, when is something actually complete? When is the design, use, function completed? And who completes it? What will be the duration? will it change? will it remain stagnant? Everything is unexpected, unpredictable, ephemeral.

- So, it all starts here, a Monday, a Wednesday.

- Weekdays at school, strangers.

- On prayer mornings in the courtyard, waiting.

- 8:15 there, every day, every morning.

- Today a school, a place of education.

- A big house.

- A multi-purpose, multi-functional classroom.

- An education multilevel, experimental.

- Physics, biology, chemistry, chaos.

- In the loft, moments of relaxation, calm.

- Freedom, although with some limits, teachers.

- Library, knowledge machine, exploration, reading, retreat.

- Today a rehearsal, concert, dance.

- Tomorrow a performance, an expression.

- Another day, a market, another completion, in the same space.

- People's sounds, people, market. - Hiding place, erotic rendezvous.

- Maybe a place to rest, toilets.

- In the greenhouse, traces of the past make up the roof.

- Nature, human, cooperation.

- Sun, heat, humidity.

- Gymnastics, sports, courtyard.

- Space transitional, unifying.

- The water element crosses the garden, cooling, watering.

- And a new extension makes its appearance.

- Teacher's office, doctor's office, mental health advisor.

- But beyond that, beyond the concerns, the voices, the exercises.

- Production, human,nature, way of living.

- Where other species dwell. - where other species find life.

- In nature, in the soil, in contact.

- A process, unexpected, unpredictable.

- So, this is where it all ends, a Monday, a Wednesday, and back to the beginning.